انجمن جامعه شناسی ایران

شماره : ۲۹۵-۱۲۹
تاریخ : ۹۵/۱۱/۵
پیوست : دعای خیر

به نام خداوند جان و خرد

جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی

با سلام و احترام

به استحضار عالی‌می رساند که کارگروه علوم اجتماعی شورای تخصصی تحول وارتقاء علوم انسانی اخیرا متنی را به عنوان ماحصل فعالیت گروه به منظور بازنگری در عنوان های درس‌های کارشناسی رشته پژوهشگری علوم اجتماعی در اختیار جامعه شناسان کشور قرار داده است. به محض اطلاع رسانی در این مورد نقدهای مهمی از سوی اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و اجتماع علمی علوم اجتماعی نسبت به این سند مطرح شد که بعضی از آن ها در فضای مجازی و مطبوعات کشور انتشار یافته است. منتقدان تناقضات و نقاط ضعف متعددی در این سند دیده اند و تصویب و اجرای عجولانه آن را قبل از مداقه کافی به ضرر ارتقا و تحول علوم اجتماعی در ایران دانسته اند.

با توجه به این مسئله، انجمن جامعه شناسی ایران به عنوان تشکل فراگیر این رشته احساس مسئولیت کرده و درچند نشست متوالی به ارزیابی این سند پرداخت. نتایج این ارزیابی در ذیل می آید:

۱- به طور کلی انجمن جامعه شناسی ایران فرایند، روش و نتایج این بازنگری را برای علوم اجتماعی ایران مثبت ارزیابی نمی کند و بر این باور است که عملی شدن این تصمیم ها به جهت پشتوانه ضعیف کارشناسی و علمی آن و عدم مقبولیت فرایند و ساز و کار انجام این بازنگری نزد اجتماع علمی دانشگاهی منجر به نتایج نامطلوبی در کیفیت آموزش این رشته و تضعیف جایگاه وسرمایه اجتماعی شورای عالی انقلاب فرهنگی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و دست اندرکاران این برنامه در میان اعضای هیئت علمی، دانشجویان و دانش آموختگان علوم اجتماعی خواهد شد.

۲- از لحاظ روش و فرایند کار ایرادات اساسی بر این سند وارد است از جمله:

تهران، بزرگراه جلال آل احمد، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران
صندوق پستی: ۱۴۳۹۵/۸۶۴ تلفکس : ۸۸۰۰۴۷۴۲ تلفن : ۸۸۶۳۱۸۹۱
www.isa.org.ir E-mail: iran_sociology@yahoo.com

انجمن جامعه شناسی ایران

شماره : ۱۲۹-۹۵
تاریخ : ۹۵/۱۱/۵
پیوست : دعای خیر

- برای تصمیم گیری در باره عناوین ومحتوای هر رشته علمی، از آنجا که همه چیز را همگان دانند، لازم است این کار با مشارکت دانشگاه ها و انجمن های علمی مرتبط و همراه با گفتگوی علمی و انتقادی در فضای دانشگاه ها و حتا در صورت لزوم فضای عمومی (رسانه ها) و به کمک «خرد جمعی» همهٔ کنشگران علاقه مند به موضوع انجام شود، در حالی که در فرایند تهیه این سند نه تنها از ظرفیت دانشگاه ها به صورت کامل و به شیوه صحیح استفاده نشده است بلکه از انجمن های علمی وتخصصی این رشته هیچ دعوتی برای شرکت در جلسات به عمل نیامده در حالی که در آیین نامه تشکیل شورای تخصصی تحول و ارتقاء علوم انسانی (مصوب جلسه ۶۵۰ مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی) -که تشکیل خود آن نیز موضوع نقد بوده و جلوتر به آن اشاره خواهد شد، در بند ۱۲ ذیل ماده ی ۴، صراحتا بر عضویت دو نفر از صاحبنظران عضو انجمن‌های علمی دانشگاهی در ترکیب اعضای شورا تاکید شده است. با وجود این، انجمن جامعه‌شناسی ایران به عنوان بزرگترین انجمن تخصصی علوم اجتماعی ایران که مورد وثوق شمار قابل ملاحظه‌ای از جامعه شناسان کشور است، و سال هاست که توسط مراجع رسمی به عنوان انجمن برتر در علوم انسانی معرفی شده است، به هیچ عنوان مورد مشورت قرار نگرفته است.
- با توجه به توزیع نامتوازن اعضای هیات علمی در کشور، گستردگی روز افزون شاخه های جامعه شناسی و سایر علوم اجتماعی وتنوع مسائل منطقه‌ای و محلی، تهیه عناوین و برنامه یکسان برای اجرا در یک دوره آموزشی در سطح کارشناسی غیرقابل قبول و به لحاظ اجرایی ناکارآمد خواهد بود، و بر همین اساس لازم است به جای تصویب برنامه توسط یک گروه کوچک،که الزاماً نماینده اجتماع متخصصان این رشته نمی باشد، سازوکارهای نهادی لازم برای موضوع واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاه‌ها به عنوان یک طرح معطل مانده فراهم شود. البته وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای حفظ انسجام و پیگیری استراتژی های توسعه علمی کشور بر اساس مصالح ملی بر این امر نظارت خواهد داشت.
- با حفظ احترام و تشکر از زحمات اعضای محترم شورای تحول علوم انسانی، انجمن جامعه شناسی ایران بر این باور است که اصولاً تفکیک امر برنامه ریزی درسی برای رشته های علوم انسانی از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که نهاد دولتی متخصص و مسئول آموزش و پژوهش دانشگاهی در کشور است، بر اساس تصمیمی غیر کارشناسانه در دولت قبلی اتخاذ شده و تصمیم صحیحی نبوده است. زیرا در نتیجه این تصمیم از یک سو توان تخصصی مجموعه های مرتبط با وزارت علوم در این موضوع معطل مانده و از سوی دیگر، ضعف ارتباط میان نهاد جدید و دانشگاه ها و پاسخگو نبودن نهاد جدید به وزارتخانه مسئول و مجلس شورای اسلامی، همیشه این امکان را به وجود می آورد که تصمیمات بدون مداقه کافی از سوی متخصصان گرفته شود. بنابراین به نظر این

تهران، بزرگراه جلال آل احمد، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران
صندوق پستی: ۱۴۳۹۵/۸۶۴ تلفکس : ۸۸۰۰۴۷۴۲ تلفن : ۸۸۶۳۱۸۹۱
www.isa.org.ir E-mail: iran_sociology@yahoo.com

انجمن جامعه شناسی ایران

شماره : ۱۲۹-۹۵
تاریخ : ۹۵/۱۱/۵
پیوست : ندارد

انجمن لازم است این وظیفه برای رشته های علوم انسانی هم مثل سایر رشته ها به عهده وزارت علوم، به عنوان دستگاه مسئول و مرتبط با دانشگاه ها، باشد.

۳- از لحاظ محتوایی، ایرادات بسیاری بر سند فوق وارد است که ورود به آن مستلزم تفصیل است و می بایست پس از توقف روند فعلی بدون تعجیل و با فرصت کافی و با مشارکت مناسب اهالی رشته به آن ها پرداخته شود. اما به اجمال می توان گفت که برنامه پیشنهادی کنونی به گونه ای است که نتیجه آن دانش آموختگانی است که از مهارت های کافی برای شناخت، مداخله و احیاناً مشارکت در سیاستگذاری برای حل مسائل مبرم اجتماعی،که جامعه امروز ما با خیل وسیعی از آن ها روبه روست، برخوردار نبوده و به توانایی های علمی و نظری این رشته هم چیزی نمی افزایند.

با توجـه به جمیع موارد فوق، لازم است روند فعلی متوقف و شرایطی فراهم شود تا با رعایت معیارهای اعلام شده در آیین نامه واگذاری اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاهها که عبارتند از: "انطباق هر چه بیشتر برنامه درسی با نیازهای جامعه، نهادینه کردن برنامه ریزی درسی در دانشگاهها، روزآمد شدن برنامه ها با توجه به تحولات دانش بشری، و تناسب برنامه درسی با امکانات و تواناییهای دانشگاه"، و با بهرمندی از توان و ظرفیت دانشگاه‌ها و انجمن های علمی و جلب مشارکت نهادی شده آنها این امر مهم دنبال شود.

برای جنابعالی در تحقق اهداف پیشرفت علمی و فرهنگی کشور آرزوی توفیق داریم.

با تجدید احترام
انجمن جامعه شناسی ایران

انجمن جامعه شناسی ایران

رو نوشت:

- جناب آقای دکتر محمد فرهادی، وزیر محترم علوم تحقیقات و فناوری
- جناب آقای دکتر مجتبی شریعتی‌نیاسر، معاون محترم آموزشی وزارت علوم تحقیقات و فناوری
- جناب آقای دکتر غلامعلی حداد عادل، رئیس محترم شورای تحول وارتقاء علوم انسانی
- جناب آقای دکتر غلامرضا جمشیدی ها، رئیس محترم کارگروه علوم اجتماعی شورای تحول وارتقاء علوم انسانی
- جناب آقای دکتر غلامحسین لیاقت، دبیر محترم کمیسیون انجمن های علمی ایران
- روسای محترم دانشکده های علوم اجتماعی و مدیران محترم گروه های علوم اجتماعی و جامعه شناسی دانشگاه های کشور

تهران، بزرگراه جلال آل احمد، دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران
صندوق پستی: ۱۴۳۹۵/۸۶۴ تلفکس : ۸۸۰۰۴۷۴۲ تلفن : ۸۸۶۳۱۸۹۱
www.isa.org.ir E-mail: iran_sociology@yahoo.com